

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю**

**“ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ
ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ
СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ) НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ”,**

**присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я. Горбачевського
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)**

**15–16 травня 2014 року
м. Тернопіль**

ЧАСТИНА 1

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2014

УДК 614.253.52 (07.07)

Відповідальний за випуск: проф. І. Р. Мисула

“Досягнення і перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України”, присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я. Горбачевського (з дистанційним під’єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв’язку) : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 15–16 травн. 2014 р.) : у 2 ч. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2014. – Ч. 1. – 468 с.

завдань (обговорення загального питання і розробка єдиних позицій; виклад відповіді за темою; рецензування доповідей і видача результату, ін.) і термінів взаємодії членів групи.

Висновки. 1. Організація семінарів при викладанні курсу «Історія медицини» потребує 2 класичних типи – просемінар і власно семінар; 4 структурних елементи – оргмомент, введення, практичну частину, підведення підсумків; а також комплекс видів (установчі, навчаючі, контрольні, дослідницькі, дискусії, ін.) їх модифікації; 2 оптимальні схеми методики проведення («студенти, що готують реферати, доповіді, – ін. студенти, що їх слухають, – викладач, що активізує аудиторію, організує дискусію»; індивідуально-орієнтована схема «запитання – відповідь»).

2. Семінари забезпечують взаємодію та спілкування учасників, активізацію дій студентів; індивідуальну, колективну та групову форми організації навчання.

Література

1. Филатова Ю. В. Методика проведения семинарского занятия / Ю. В. Филатова // [электронный ресурс]. – Режим доступа: cyberleninka.ru/article/n/metodika-...

2. Семинарские занятия | Педагогика [электронный ресурс]. – Режим доступа: pedagogics-book.ru/articles/5-2-1.h...

3. Гирич З. И. Активные формы организации семинарских занятий в высшей школе / З. И. Гирич // [электронный ресурс]. – Режим доступа: do.gendocs.ru/docs/index-102839.htm...

ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ

В. І. Шенітько, О. Д. Лисаченко, Г. А. Єрошенко, С. М. Білаш, Л. Б. Пелипенко, А. В. Пирог-Заказнікова, Н. Ф. Єрьоміна, О. В. Вільхова, О. С. Якушко
ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Вступ. Для сучасної медичної освіти України Болонський процес є не лише стратегією вибору, а й можливістю для теперішнього та майбутнього покоління студентів отримати вищу освіту на рівні європейських і світових стандартів та гідно проявити себе у практичній ланці охорони здоров'я. За соціально-економічних умов, що відповідають можливостям запровадження європейської системи навчання – це новий крок, нова система підготовки фахівців високої генерації. Упровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу є дуже відповідальним кроком в умовах конкуренції на світовому ринку медичної праці та інноваційних відкриттів у галузі медицини.

Основна частина. Вступ у Болонський процес відкрив для вищих навчальних закладів України, зокрема і нашого вузу, нові перспективи в розробці та вдосконаленні навчальних програм, можливість пошуку сучасних методів викладання і покращення змісту та організації навчального процесу. Близько 10 років медична освіта в Україні здійснюється в рамках програми європейської інтеграції до болонської системи медичної освіти [1].

Значні зусилля професорсько-викладацького складу кафедр академії направлені на інтенсифікацію навчального процесу та впровадження новітніх інноваційних технологій. Використання в навчальному процесі нових форм і методів навчання та оптимізація методів контролю знань, стало необхідністю для засвоєння студентами теоретичних знань з предмету та опанування практичними навичками.

Досвід роботи кафедри гістології, цитології та ембріології зі студентами стоматологічного та медичних факультетів, дозволяє стверджувати про ефективність та доцільність упровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в медичних вузах України. Навчання за європейськими стандартами розвиває в студентів уміння працювати в команді, комунікабельність, мобільність, здатність системно мислити, уміння і бажання постійно вчитися та опрацьовувати великі обсяги інформації, уміння застосовувати знання на практиці та бажання вдосконалюватись [2, 3]. Спостерігається висока мотивація до роботи. Успішність за кілька останніх років значно покращилась, а кількість пропусків різко знизилась.

Висновки. На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України, інтенсифікація навчального процесу є актуальною проблемою підготовки активних і творчих спеціалістів, здатних швидко адаптуватись до нових умов професійної діяльності, як цього потребує європейський простір.

Література

1. Підаєв А.В. Болонський процес в Європі/ Підаєв А.В., Передерій В.Г. – К., 2004. – 192 с.
2. Шепітько В.І. Оптимізація навчального процесу на кафедрі гістології, цитології та ембріології в умовах кредитно-модульної системи. / В.І.Шепітько, О.Д.Лисаченко// Світ медицини та біології. 2007. -№1. – С.99-101
3. Шепітько В.І. Перспективи викладання гістології, цитології та ембріології у контексті положень болонської конвенції. / В.І.Шепітько, О.Д.Лисаченко, Г.А.Єрошенко, С.М.Білаш // Матеріали наук.-практ. конф. «Впровадження досягнень морфологічної науки в навчальний процес та його значення для європейської інтеграції медичної освіти».– Тернопіль, 2006.-С.123-124

УДК 378.091.33:81'161.2

ОСНОВНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Л. Б. Шутак, Г. В. Навчук

Буковинський державний медичний університет

BASIC FORMS AND TECHNIQUES TO ENHANCE THE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE PHYSICIANS

L. B. Shutak, H. V. Navchuk

Bukovinian State Medical University

Резюме. У статті окреслено основні проблеми, що виникають під час підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни „Українська мова за професійним спрямуванням”; визначено нові методичні та методологічні підходи у процесі формування мовленнєвої компетенції майбутнього лікаря; з’ясовано необхідні принципи активізації та мобілізації творчого потенціалу особистості майбутнього фахівця; доведено важливість упровадження новітніх інтернет-технологій до навчального процесу, що допомагають урізноманітнити традиційні форми навчання української мови за професійним спрямуванням.

Abstract. The article outlines the major problems encountered during the preparation for practical training in the discipline „Ukrainian Language for Professional Purposes”. It also defines new methodical and methodological approaches to the process of speech competence of future doctor, analyzes the necessary principles of activation and mobilization of creative potential of future specialists, and proves the importance of the introduction of advanced internet technologies in the learning process to diversify the traditional forms of teaching Ukrainian language for professional purposes.

Вступ. Першочерговим завданням сучасної вищої школи є створення належних умов для підготовки професійних, мовленнєво компетентних, інноваційно орієнтованих фахівців, які були б здатні у перспективі забезпечити прискорений розвиток своєї галузі з високим експортним потенціалом. Саме тому сучасні реформи в галузі освіти покликані до запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних технологій, у результаті яких підвищуються показники досягнень структурних компонентів освіти, а також відбувається перехід системи до якісно нового стану.

Основна частина. Важливою складовою вивчення „Української мови за професійним спрямуванням” в умовах кредитно-модульної системи навчання є формування мовленнєво-творчих здібностей, розвиток науково-дослідницької роботи, диференціація та індивідуалізація навчального матеріалу, що сприятиме забезпеченню глибокого осмислення та закріплення теоретичних знань. Гуманітарною складовою навчальної дисципліни є максимальна активізація розумової діяльності студентів, осмислення програмового матеріалу, розширення загальномовної підготовки, лінгвістичного світогляду, професійного самовдосконалення майбутніх лікарів.

Нині, у сучасному освітньому просторі, науково-педагогічна діяльність вимагає пошуку нових методичних і методологічних підходів у процесі формування компетенції майбутнього лікаря – високоосвіченого та високоінтелектуального фахівця медичної галузі.

З огляду на значний обсяг наукової інформації, яку мають засвоїти студенти, та невелику кількість годин, відведених на опанування навчальної дисципліни „Українська мова (за професійним спрямуванням)”, постає питання про інтенсифікацію, модернізацію та оптимізацію навчального

<i>Ю. С. Чотик</i> ВИВЧЕННЯ КЛАСИЧНИХ МОВ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТНІХ СВІТОГЛЯДІВ	402
<i>С. В. Чугін</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	403
<i>О. В. Чуйкова</i> НООЕТИЧНА МОДЕЛЬ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЯ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНОМУ ПРОСТОРІ	405
<i>О. В. Шальнова-Козаченко</i> ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ НА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЯХ В ОНМЕДУ	406
<i>В. І. Шепітько, О. Д. Лисаченко, Г. А. Єрошенко, С. М. Білаш, Л. Б. Пелипенко, А. В. Пирог- Заказнікова, Н. Ф. Єрємїна, О. В. Вільхова, О. С. Якушко</i> ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ	408
<i>Л. Б. Шутак, Г. В. Навчук</i> ОСНОВНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	409
<i>О. Я. Шутурма, О. П. Андрійшин, А. О. Котик</i> ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ Й ЧИТАННІ ЛЕКЦІЙ З ГІСТОЛОГІЇ	412
<i>І. О. Юрченко</i> ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ МАЙБУТНІМ ЛІКАРЯМ	413
<i>О. В. Ясінська, С. І. Анохіна, О. В. Кузнєцова</i> ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФІЗІОЛОГІЇ	415
<i>А. А. Рыжов, А. Н. Попов</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОГНИТИВНЫХ СТРУКТУР ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УСВОЕНИЯ УЧЕБНОГО МАТЕРИАЛА НА ЭТАПЕ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ	416
<i>О. V. Kraydashenko, O. O. Svyntozelsky</i> FEATURES OF PREPARE STUDENTS OF PHARMACY FACULTY FOR THE PROFESSIONAL PHARMACEUTICAL CARE IN ECTS TEACHING	417
<i>О. V. Kutsevol, T. P. Tananakina, V. V. Stepanenko, I. A. Borzenko</i> SOME IDEAS CONCERNING ACTIVE LEARNING IN PHYSIOLOGY CLASSROOM	418
<i>О. О. Lazurenko, N. V. Smila</i> GENERAL DESCRIPTION OF EMOTIONAL EDUCATION STUDENTS IN MEDICAL UNIVERSITY OF UKRAINE	420
<i>R. M. Lysiuk, R. Ye. Darmohray</i> ELECTRONIC EDUCATIONAL RESOURCES FOR STUDYING OF PHARMACOGNOSY BY ENGLISH MEDIUM STUDENTS	422
<i>A. S. Sydorhuk, L. I. Sydorhuk, V. D. Moskaliuk, I. I. Sydorhuk</i> ACTIVATION OF SELF-STUDY OF MEDICAL PROFILE STUDENTS WITHIN THE COMPETENCE-BASED APPROACH IN TEACHING OF THEORETICAL AND CLINICAL DISCIPLINES	423
<i>К. М. Амосова, Г. В. Мостбауер, С. Ю. Калініна</i> РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ ВИЖИВАНОСТІ ЗНАНЬ З БАЗОВИХ ДИСЦИПЛІН У СТУДЕНТІВ 4-ГО КУРСУ	425